

צבי אלוש

האם: לחצה על אמה למסור עדות שתטור את ילדיה הממזרים

1 יום שלישי השבוע, סמוך לשעה 10 בבוקר, יצאה כבדלית ממשרדי בית הדין הרבני בבארשבע אשה כבת 70, לבושה סוודר חום נרול. פניה היו המרות סבר. היא נעורה בהליכתה בכנה ובנכרה, ויחד עלו השלושה הנגב מוגית שהסיעה אותם הביתה, לאחר ממושבני הנגב המערבי.

כאשר סגרה את דלת הכניסה לאולם הדיינים הראשי של בית הדין, הותירה האשה מאחוריה הרבה מיות פעורים - דיינים ועובדי בית הדין, שהתקפו להאמין למשמע אוזניהם.

בקול נרגש ובטון דרמטי, אך כנימה נחרשה, סיפרה לדיינים המושמעים: באתי בצד מצפוני. לא ישנתי כל הלילה. באתי לספר לכם, שהעדות שמסרתי כאן כפנינים לפני חצוי שנה היתה עדות שקר. אתם יכולים לעשות לי מה שתרגו. חכמינו אותי, אפילו, ללא.

אני אשה חולנית, ועוד מעט אלך מכאן ואצטרך לעמוד בפני בית הדין של מעלה. אני רוצה ללכת כשמצפוני שקט, לאחר שגילית את כל האמת. בנזמי חמרה ופלוריו (כל השמות בכתבה שוננו, מסיבות של צינעת הפרט - המערכת) - שתיקו בנתיב הכיולוגיות, ולא כפי שאמרת בעדות הקודמת. זאת האמת ואין אחרת.

אם בית הדין, הרב אליהו אברגיל, ועמיתו הרבני הרב אברהם עטיה, החזירו לרבע. על שולחנם היה מונח המיק של משפחת סויסה ממושב נרועה, על עשרת בני הממזרים. כימים הקרובים עמדו לפרטם מסך הלכה המסיר את עשרת הממזרים, על סמך עדותה הקודמת של אותה האשה.

את בטוחה שזאת האמת? את מבינה את משמעות הדברים? את יודעת שמשמעות עדותך היא, שכל עשרת ילדיהם של מלווי יוסף סויסה ימשיכו להתחשב כממזרים גמורים ויהיו אמורים לזבזב בקהל ישראל? חורר וסאלו הדיינים.

האשה, אלמנה, עמדה בחוקי על שלול. מה שמסרתי כאן לפני יומי שנה, בשבועה מול ספר ה"דורות הקדוש, לא היה אמת. אמרתי או את מה שאמרת בכלל הלחצים שהפעלו עלי. אבל זה היה שקר. חמרת ופלוריו אינן בנות מאופקות, הן בנותי הכיולוגיות. ילחתי לי האלוהים.

בלית ברירה ובלב כבד הכתיב את בית הדין, הרב אליהו אברגיל - מגדולי הדיינים המסוריים בישראל ואחד המעשירים לכוונה הרב הראשי המסורדי - את החלטתו לפרוטוקול: הסיפול האינטנסיבי שבוצע בחיק הממזרות של בני סויסה בחורשים האחרונים, מתוך כוונה להשתרם מכתם הממזרות שהוטל בהם לפני כשבע שנים, מומסק בזה. בני המשפחה נשארים ממזרים עליו הלכה ואמורים לזבזב בקשרי חיתוף עם יהודים.

ענדה במשק בית

ואשה אל אחותה לא תקח לצדור גלגות ערוותה עליה כחיה... מסוק זה מספר ויקרא (י"ח, י"ח) הוא המקור לסרגריה של משפחת סויסה. מאז הלכה הפרשה נחרב עולמם של עשרת ילדי המשפחה. עליו הלכה היהודית - נבר הנשוא אשה ומגדשה, אסור לו לקחת את אחותה בעוד היא (נרשתה) בחיים. אם עבר הנכר על האיסור - הילדים שיוולדו לו מנאות השנייה הם ממזרים, המקאים מהחברה ואסורים בחיתוף עם יהודים עד עשרת דורות.

אבל זה, ממחבר, בדיוק מה שעשה לפני שלשים רבות, משה סויסה, חושב נתיבות, כיום בן 74. בחיותו בן 15 חיתנו אותו הוריו במרוקו עם צעירה בשם תמרה, שהיתה אז בת 14. נישואי הבוסר הללו לא החזיקו מעמד יותר מחודש. שלוש שנים לאחר שהתגרש מתמרה עלה סויסה ארצה יחד עם אמו ותלגורד בצפת. תמרה נישאה מאוחר יותר לרישולמס אמריקני, ועקרה לארה"ב, שם היא חיה עד היום עם משפחתה.

אמה של תמרה עלתה ארצה והתגוררה כאחד ממושבני הנגב. אברגיל נולדו לה עוד בנות ובנים. אחת מהן היא מלורה (פלורה), כיום בת 48. במיחותה 16 לקחה האם את בתה, פלורה, לבית אמו של משה סויסה בצפת, כדי שתעביר עם בן מסק הבית. שתי הנשים הן קרובות רוחות.

משה סויסה היה אז נכר בכך 36, פועל בניין בחברת... מולל מונה בצפת. עם הזמן התקרבו לנערך, ולאחר תקופה החליטו השניים להתחתן.

השלב הזה בדרכה המשפחתית טעון סימני שאלה רבים. האם ידעה שמשוה הוא נרושה של בתה הכבודה, תמרה. מרוע, אם כן, הניחה לקשר עם פלורה להתממש האם ידעה פלורה הצעירה, כי הנכר עמד להינשא היה נשוי בשעתו לאחותה הבכירה ומה דרף את משה - שהיה ועודנו אדם מסודתי - לשאת לאשה את אחות-גרושתו, כיועק את האיסור הממזר שמטילה על כך ההלכה? שאלה נוספת שטרם הונכרה היא, כיצד קרה, שעובדת היותו של סויסה גרוש ולא רווק נעלמה מעיני רשמי הנישואין בצפת.

למעשה, סויסה הוציא תעודת רווקות לאחר ששני גברים עידו ברבנות המקומית, כי הם מכירים אותו ויועקים שהוא רווק, וכך הורשה לשאת לאשה את פלורה הצעירה, כמעט 20 שנים אחרי שהתגרש מאחותה תמרה.

שלוש שנים לאחר נישואיהם - חוככים כבר שני בנים וכת - עזבו מלווי ומשה את צפת, וירדו למושב בנגב, כדי לנסות לפתוח דף חדש בחייהם. יש אומרים, כי נאלצו לעזוב את העיר לאחר שאחיו של סויסה ההודי אותו, כי אם לא יעזוב - יגלה ברבים את סוד נישואיו האמורים.

אבא איים לרצוח אותי

זה היה, אכן, הסוד הכמוס של המשפחה. משה ופלוריו סויסה ניהלו במושב משפחה דתית מסורתית טיפוסית. משה עבר כמזעל-בניין ואשתו היתה עקרת בית. אולם לא ניתן היה להעלים את האמת לאורך זמן. איכשהו נלחש הסוד הנורא מפה לאוזן בתוך המשפחה. השקר המוסכם תיקק בתוך הבית כמו צפחה שחורה לשעורזוסן.

מי שסוץ לבסוף את הפרשה היה הבן הבכור, יעקב סויסה, כיום בן 31, נשוי ואב לילד, וחי בארה"ב.

יעקב היה תלמיד מצטיין, שלמד בישיבות בני ברק וכירושלים. אחרי שירות צבאי כעיתני החלים. להתחזק בתורה ובמצוות, והלך ללמוד בישיבת... שורת משה של הרב עובדיה יוסף כירושלים. לפני שנים סיפר, כי שמר על שתיקתו כיוון שאביו איים עליו, שאם יגלה את הסוד ישלם בחייו.

אבא חודדי אותי, שאם אעז לפתוח את הפה הוא פשוט ירצח אותי. הוא גם חודדי אותי מואמון שאני עולל להיטם על אחי ועל כל המשפחה אם הרב יודיע. או שתקתי 12 שנים ירעתי את הסוד ושתקתי. היום אני יודע שעשיתי טעות, כי כשנודעה לי האמת היינו רק ששה אחים, אם הייתי מרבר - אולי לא היו נולדים עוד ארבעה ממזרים אומללים.

ככל שהעמיק יעקב בלימודי הקודש הלך הסוד שנצד נליבו והעיק עליו יותר ויותר. בשלב מסוים, כשנת 85, קיבל החלטה הוא ניגש לראש הישיבה, הרב עובדיה יוסף - או הרב הראשי המסרדי לישראל - וגולל בפניו את כל הסיפור.

הרב יוסף מיהר לזמן את האב אל בית הדין שלו לשיתת כירור. השיחה היתה קשה ומרערת. יוסף ייסר את סויסה על מעשיו, האב, שהיה המום מגיליו סודו הגדול, נשבר ופרץ בכבי סר. הוא ניסה לנסתר לרב, כי היתה זו רוח טעות שנכנסה בו. הייתי מבולבל ונרגש, סיפר משה סויסה השבוע. לא ידעתי לטם מה הוא מומין אותי. הבן לא יסר לי. ופתאום הוא וכל הדיינים שהיו איתו התחילו לחסר אותי מה היה ואיך היה. ניסיתי להסביר, שהייתי ילד בן 15 ולא הבנתי מה קרה, ושוב קרה כמו משחק של ילדים. אבל זה היה אבוד.

בתום הכירור הורה הרב יוסף למשה סויסה לעזוב מיד את הבית, כיוון שאסור לו לחיות עור, ולוא גם יום אחד, כמתינתה של פלורה. במקביל, הורה לכית הדין ורכני בבארשבע לטפל בתיק. באוגוסט 1987 פורסם בית הדין הרבני בבארשבע - בהרכב הדיינים רואן, נברוצקי וממן - מסקדין, שלפיו עשרת ילדיהם של פלורה ומשה סויסה הינם מעוככי נישואין בניסוק של... מסק ממזרים.

חמש שנים בחדר עלוב

בו כיום נסל עשר סויסה את חפציו ועזב את ביתו כמושב. בעל המיפעל שבו עמד כמפעל וכסופר לילה, באזור התעשייה של נתיבות, חמל עליו ואיפשר לו ללון בתוך חדר שאלתר בתוך החומי המיפעל.

עשרה אחים ואחיות ממושב בנגב מסומנים באוה"קין
הם הוכרזו כמזורים לאחר 40 שנה, בהן הסתירו הוריהם
חמא משפחת: האב היה נשוי בעבר, במשך חודש, לאחות
אשתו • את הסוד חשף הבן הבכור • הרבנים ציוו על
ההורים להתגדרש – והטרגדיה התגלגלה אל ילדיהם
אחת מהן, למשל, החליטה להתחחן עם בדואי • השבוע
יכזבה תקוותם האחרונה להחליף ממזורותם

צעיר האחים סיפר השבוע, כי מאז שנודע לו על מעמד האלמנה הוא מתרחק מקשר עם נשים, עד שנוצר לי כבר דמיון של המגו. יש במזרות וחמורת שלא מבינות למה אני נמנע מלשמוע איתן על קשר, אני עשוי לא רוצה לסבול גם משכרונות. לא רוצה להתאבד במישהו ואחריהן לומר לה שמעתי, אני לא יכול להתחחן איתן, כי אני ממוזר".

אם לבנים הממורים יש ולרעת חלק מפוסקי ההלכה תקוה כלשהי לשיקם את חייהם עליהם ניסוהו עם גזירת בתנאים מסויימים, הרי שהמייבילגיה הו נמנעת מאחיותיהם. לאלה אין כל מתרון הלכתי. נראה שצערות של האם, מלוצי, על גורלן של ארבע בנותיה הביע אותה ללחץ על אמה לכוז לבית הוריו ולמסור עזות ש-תסוה" את הממורים.

לפני כחצי שנה הביעה הסמכה לבית הדין בבארשבע כשהיא מלווה בנות, מלוצי, וכיספה למסור עזות, שתספוך אור היום על הפרשה היא העידה בפני הדיינים כי אומנם יש לה סכע בנות, אך תסרת, הבמידה, איננה בנה הביולוגית, אלא בנה המאומצת לרבות, בקהילה הישראלית במחוק נהנו כעכו למסור לאמוץ לא רשמי תינוקות של משפחות יהודיות אחרות, שנמנעו באמונות, תסרת, סענה, וחתה אחת מתישמות הללו. הוא סמרה על כך בסוד כיתן שלא רפתה לפגוע בערכה בעיני אחיה ואחיותיה שיוולדו מאוחר יותר.

עדותה המודומה של הסמכה ואחיה את בית הדין משלוותו, לפי עזות זו, תסרה - רעיונה הראשונה של סורסה - אינה אחתה הביולוגית של מלוצי, ולפיכך ילדיה של האמורה אינם ממורים.

אב בית הדין של בארשבע והרדום, רוב אליהו אבריל, נחשב לפוסק נוצר ולביבילי, נפל על עצמו לכוז את תתיק ולנסות, על סמך עזות הסמכה, לתמיר את המשפחה האומללה מיסודיה. הוא חקר את בני המשפחה וברך כמרושו ובארץ כל מה שתינתן היה לכוזק.

קשה היה לפתור את עדותה של הקשישה, שסענה כי עי כה שתתה זמן רב בארה"ב ולכן לא סרחה ער כה לבוא ולמסור את עדותה. עד שכאת השבוע היא עצמה, ודיקעקה אחת ולתקיר את הספק, היא סמרה את עדותה הראשונה, והבחרה לדיינים המפתחים, כי סמרה עזות שיק עקב לנצחם שהפעלו עליה.

החיים שלנו אבודים

זמן קצר לאחר שנודע על גזירתה האחרונה של הסמכה, המחזירה את מצב הילדים ללא שינוי, פגשתי את אור הבנים, צעיר בן 25, שרוק של עצב משוך על פניו ררך קנע. אני דווקא סבה ססמנה העידה אמת, והמסיקה בזמן את השקר, שדחל לבגזות מורש, נמאס לי לחיות בשקר, אפיקי, החיים שלי אבודים. אבל למה לתרויב את סעגל הסובלים. תאר לעצמך שהיו מקבלים החלטה לסוור אותנו בזכות העזות הראשונה היינו נישאים, מבואים ילדים, ואו מישוה או משוה היה צץ וחישף מורש את עניני המסורות. למעול הסכל היו מבססים או עשרות ילדים ולא רק עשרה כמו היום.

אני לא רוצה שבני או בני יכזבו אלי ויגידו למה ידעתי שסמנה העידה שקר ושתיקסו למה חללתי אתנו לתוך המצב הזה של מסורות רוד שניו מה אנני להם.

אני לא רוצה שילדי, אם יהיו לי איפעם, יבעשו עלי כמו שאני כווקע על הוריו לעשות עשרה ילדים הם ידעו, אבל לחשוב על הרסלכות של המעשה הזה - לא, אני לא מכין איך הם היו כשקיר 40 שנה".

לכתיב-לכות, כאשר ניגשה לותמה לרבנות להוציא תעודת רחוקת כישרו לה, כי היא פועקבת נישואין. רק למסור אחר, אמרו לה, תוכלי להינשא. אמרת להם שאני מוחלת על התענוג המפוסק הזה, ויותר לא חזרתי אליהם. אני לא מוכנה לסבול בגלל טעות שעשה אבי. אם אני ממורה בעיניכם או יש שחורגות אחרים, ספרוה. מאז חלפו חמש שנים, הצעירה עזבה את חברה הווריי, התאבבה בנצר ברואי ועברה להתגורר עימה ביישוב הברואי והם, באחרונה עקרו השניים ליישוב יהודי.

אחות אצרת נישאה לפני כשנה בסמך אורחי לצעיר מהרדום, שמודע למצבה המיוחד וסוכן לשאת בתוצאות. בתחילה ביקשה להירשם לנישואין בסמך רתי רגילו, אלא שמישהו סרח להתקשר לרבנות, והסמך נוסל ברובע האחרון. ואת השני במשפחה, בן 29, ודי בתל-אביב עם חתונה מה שלוש שנים. השניים לא החלישו עייניו על עמידם המשותף.

לחצו עליי אמרה הסמכה

אח אור, בן 25, עובר בלילות כשומר במיפעל רדומי. הוא אומץ כסף בקהותתת כדי להבסס, לרכוש כרטיס טיסה לארה"ב, ולנסות לפתוח שם דף חרוש בחויה. איך לי מה לחפש כאן בארץ, אמר השבוע. אני כבר לא רחן, אבל אני איש מאמין באלוהים ובחורה. אני לא רוצה לסכן לעצמי את החיים עוד יותר. ברור לי, שאני עם יהודיה לא אהתתן. מותר לי לשאת גזירת בתנאים מסויימים, כך הסמך לי. אנסה למצוא את כואת שם, בארה"ב. אם זה יילך - טוב. אם לא, אנשא עם מי שתמצא ודי בעיני ולעזאזל הכל. אני מטיילא מתק את כל הקשרים שלי פה".

חמש שנים חי מוויסה נחיים של כליב, כרכיזו במזרון הקסן במיפעל. כלילות החרף הרדומי קפא סקר ובקץ סכל מחרם בלתי נסבל. הוא ניתק לחלוטין כל קשר עם אשתו, ובמעט שלא התראה עם ילדיו.

לפני שנתיים, בעקבות מאבצי חריום, קיבל משה מוויסה ריחה כשכירות כאשר מישווי הסכינה. לפני כן נתן גם כריו לאשתו, מלוצי, וגידיש אותה עליוש החלכה.

כיום הוא לומר ככולל, שומר מצוות באריות - ומסוד לקלל את ריב עובריה וימי ככל הורמנות, כמי שלרעו המיס את האסון על משפחתו. במיוחדת האחרונה לא היסס גם לשרוף את תמנת נרד כמובני.

ההולטה הייתה ללא רחם גם כשאר בני המשפחה. הבן הבכור, יעקב, עמר או לשאת את חכרתו הקבועה לאשה. הוא שאל את ריב יעקב מה עליו לעשות, וזה השיב לו, כמובן, כי אמר לו לשאת ידוריה אלא רק גזרות - וגם זאת בתנאים מסויימים. החברה החליטה להישרר סמנו.

כעבור זמן הכיר מצא יעקב מוויסה גזרת, כוגרת מכון לגיור כירושלים, והשניים נישאו. יעקב עזב את חישיבה סבה למר, המסך לקיים מצוות, ועקר לארה"ב, שם הוא מתמרנס מעסקי אלקטרוניקה.

אבל היסוד מסס עי מורה כואש כשרה קוצים ככל יישובי הגנב, התמרנס ככמה מקומונים ומאוחר יותר גם כשמועק. לאשה". על מה שגזרם לה פירטום מסך הדין סמרה או מלוצי מוויסה כמריחות. מאז שנודע כמושכ ובכסכה על המצב שלנו, רם החודלו להתנהג איתנו כאילו היינו סצורעים. הצניעו על הילדים שלי ככתייהספר, אפילו סרובי משפחה ותחילו לוחשים אותנו. מצבנו הכלכלי הפך לבלתי נסבל".

הגת השלישית במשפחה עמרה כאוהה תקופה להינשא

המעין כרך 34 טבת תשנ"ד

חליפת מכתבים בין הרב מ' פיינשטיין והרב י"י וויינברג

כ"ב מנ"א, תש"כ

מע"כ ידידי הרב הגאון הגדול המפורסם בחריפותו ובקיאותו, כש"ת ר' יחיאל יעקב ווינבערג שליט"א. שלו' וברכה כל הימים.

אחרשה"ס באהבה ובכבוד הראוי לכ"ג.

באתי בזה ברבר הר"ר... שליט"א, אשר הוא מעגן את אשתו...1. וכפי מה שהותנה

לפני ד' תשרי תשי"ט, אחרי שטענו טענותיהן המרובות וכל הויכוחים שביניהם, והכירו שלא ישרה השלום ביניהם, הבטיח ... שתיכף כשיבא לשווייץ ישלח גט, לא יאוחר מסוף החדש תשרי דשנה ההיא. וגם בעניני הממון התחייב ברצון נפשו הטוב, לשלח לה מה שלוה ממנה לא יאוחר מסוף יאנוואר 1959 למספרם, שהיו שלשת אלפים דאלאר ועוד תק"ב דאלאר. וכן בעניני שוה כסף ובעניני הממון לא שמעתי אם קיים או לא.

אבל בדבר הגט, כבר כתבתי לו בעצמי גט כהבטחתו, וגם בי"ד מרחשון שנה זו כתבתי לו אשר כפי שידע אני, אין לו שום תקוה שתתמצא אשתו ... לחזור לחיות עמו כדרך איש ואשתו, דעוד תובעת יותר הגט. ולכן הוא מחוייב לשלח לה גט, ואסור לו לעגנה. ואם הרי הוא בעצמו לא קיים פו"ר, ומחוייב גם מצד זה לגרשה, כדי שיוכל לישא אחרת, לבד מה שהבטיח לפני, שישלח לה גט. ולא השיב כלום.

ולכן, למען תקנת בת ישראל, בבקשה מכ"ג, שכפי הנשמע יש לכ"ג השפעה עליו, ויצוה עליו שישלח לה גט פטורין כרת משה וישראל. שם האשה... בת... דמתקרי... ושם שליח שני הוא חיים מרדכי בן רוד צבי הכהן, תלמיד במתיבתא תפארת ירושלים בנוא יארק. ובבקשה לשלח לי ידיעה תיכף בכל אופן.

והנני ירידו מוקירו כגאון ערכו,
משה פיינשטיין

יצא לאור ספרי אגרות משה על חלק יורה דעה. ואם רצונו בספרי, אשלח לכ"ג תיכף בקבלתי מכתבו.

הנ"ל

ר"ח אלול תש"כ, ס' מודיטץ
כבוד ידידי הנעלה...

אין אני צריך לחזור על הדברים של הגר"מ פיינשטיין שליט"א, אשר דבריו מקובלים בכל ארצות הברית כדברי האו"ת בלא שום פקפוק.

ועצתי נאמנה להתוך את החוס האחרון באומץ לב, וד' יעזרה לבנות לו בית נאמן בישראל כראוי לו. ואני מוכן ומזומן לעזור לו בכל דבר. וח"ו לעכב את הפיטורין ולגרום לחילול השם במדה בלתי משוערת, ונא לכתוב לי תו"מ מה עלי לענות להגר"מ פיינשטיין.

ירידו מוקירו,
יחיאל יעקב וו"ב

י"ב אלול תש"כ

מע"כ ידידי הגאון הגדול מוהר"ר יחיאל יעקב וויינבערג שליט"א שלו' וברכה לכוח"ט בסשצ"ג, ואורך ימים ושנים עד ביאת הגואל.
אחדשה"ט באהבה בכבוד הראוי לכבוד הו"ג הרמה.

הנה ברבר העסק ביש של מר... אשר מעגן לאשתו מרת... הרי רבר פשוט הוא שיכולים לכופו בכל מיני התרחקות שאפשר להו"ג, וכן יראה שכל הרבנים ויראי השי"ת ירחקוהו במה שאפשר להם, כי מחוייב לגרשה בלא ספק. ובפרט אחרי שבפני, בהיותו בכאן זה איזה שנים, קבל על עצמו לגרשה, ותיכף כשיבא לשוויץ ישלח לה גט. והיה זה כפי הדין, אחר שמיעת הטענות. ובפרט עתה, שהוסיף פשע על פשעיו, שהוציא עליה עלילות וכזבים, שרמי עליה כאריה ארבאי. וכבר כתב לי הו"ג, שרעתו שרשאין לכופו, ושכן הורה הגרי"א הערצאג וצ"ל. ותשובתי היתה שאין צורך להו"ג לדידי.

ולבסוף מסרה לי מרת... היום כי הו"ג מחכה על תשובה מפורשת ממני. ולכן הגני תיכף במכתבי זה אומר בפה מלא, שצריך הו"ג וכל הרבנים לרדפו בכל מיני רדיפות שאפשר, עד שישלח לה גט כרין התורה.

וברבר דברי תורה שלהו"ג עדיין לא היה העת פנוי מצד רוב הטרדות מאלו שצריכין לדידי.

והגני גומר בברכה ושלו' ידירו ומוקירו בלב ונפש

משה פיינשטיין

ב"ה כ"ג אלול תש"כ

לכבוד הגאון הגדול מאוה"ג קקש"ת מהר"מ פיינשטיין שליט"א ר"מ דיה"ק תפארת ירושלים,

אחד"ש בהדר"ג באה"ר!

עלי לבקש סליחת הדר"ג על איחור תשובתי, וזו הסיבה: מיד לקבלת מכתב הדר"ג (שנשלח אלי למקום נופש בסט' מוריטץ) הריצתי מכתב נמרץ ל... ובו מסרתי כל דברי הדר"ג בהוספת נופך משלי, אבל לא ענה לי. ובשבוע העבר בשובי לביתי כאן דברתי עמו ארוכות על נושא זה ובשיחתי זו האמנתי כי עלה בידי לפעול עליו שיעשה את המוסל עליו, אבל אח"כ בא אלי ואמר שרוצה שאשתו תבוא לכאן או למקום אחר בשווייצריא ותתן לו את האפשרות ל"שיחה אחרונה". בשיחה זו התברר אם אפשר להם להתפייס ואם לאו, יתפרדו כד"ת בג"פ בשלום ובירידות.

הוא מוכן לשלוח לה כרטיסי מטוס לכאן ולחזרה ולהשליש בידי את כל הכסף הנצרך להוצאתה כפי אשר תדרוש. ראיתי ונוכחתי כי עדיין חברי' בלבו תקוה שבשיחה אחרונה זו יעלה בידו לפייסה ולהטות לבה. הוא הצליח הרבה במסחריו ונתעשר עושר רב והוא מוכן להוציא כסף רב לשם פיוסה. אינו רוצה בשום אופן להאמין כי אין הפיוס בגדר האפשרות. ולא עוד אלא שהוא מתרגז על הדר"ג שמצווה עלי' לגרש את אשתו האהובה עלי', בעוד שעל הדר"ג מוטל, לפי דעתו, לצוות עלי' שתחזור אליו. אין בכחי לכופו אותו, וכשאני כופהו ברברים הוא משתמט ומתחמק ממני. ומה לי לעשות?

באמת כבר טיפל עמו הרבה הרב ד"ר יונג שליט"א וכבר הבטיח לו לשלוח לה ג"פ אם תמלא תנאים ידועים, אבל הוא חוזר מהבטחתו הראשונה, וטוען כי אין לאשתו שום טענה נגדו, טענה שלפי' יש לכופו עפ"י ר"ת, וכל דברי' הם מחמת "רוח רעה" שעברה עלי', וסופה שתתחרט ותשוב אליו.

סוף דבר, אני נבוך מאד. הוא מתעקש בסירובו, מבטיח וחוזר בו, ושוב מבטיח וחוזר אח"כ. אולי כראי שאשתו תבוא לכאן לשוחח עמו, ואז יבורר אם לפיוס או לפירוד. או, לכה"פ, שתכתוב אלי' מכתב פיוס להרגיעו ולדבר אלי' בלשון למודים ובשפה רכה שהפירוד יפה לשניהם. אין לי עצה אחרת! כבר ביטלתי זמן ודברתי עמו עשרות פעמים וכלום לא הועלתי. אני מצטער מאד שאין בידי לתת תשובה אחרת, ומאד דאב לבי לראות אשה הגונה זו בעיגונה, וד' ירחם.

בברכי את הדר"ג בכוח"ט בספרן של צ"ג ובשנה טובה ומבורכה בכ"ט.

הנני ידידו המוקירו ומעריצו מאד,
יחיאל יעקב וויינברג

נ. ב. את ספרו הראשון, שו"ת אגרות משה, קבלתי בתורה ובשמחה ומאד אני תאב לראות את ספרו השני ומאד מאד אהודנו אם יואל לשלוח לי ספרו זה, ונא לרשום את מחיר שני הספרים ואשלם בל"ג ברצון. בעזה"י עלה בידי למסור לדפוס ספרי שו"ת שרירי אש, וכבר נדפס יותר ממחצית הספר, ואי"ה בגמרו אתכבד להעלותו על שולחן הדר"ג.

ידידי הרב כץ אשערול,

בחפזון אני מעביר אליו את מכתבו של גאון דורנו, הגרמ"פ שליט"א. לי אין כל אפשרות לעשות מה. אין אני רואה אותו, אינו בא לביתי ולא למנין שלנו.
שבת טוב!

ידידו יחיאל יעקב וו"ב

עש"ק כ"ה סיון תשכ"ה

מע"כ ידידי הגדול המפורסם כש"ת מהר"ר יחיאל יעקב ווינבערג, שלו' וברכה כל הימים.

אחדשה"ס באהבה ובכבוד הראוי להוד גאווה.

באתי עוד הפעם בדבר האשה העגונה מרת... אשר בעלה מר... אינו שולח לה גט, אף שכבר עברו הרבה שנים, ואין לו שום תקוה שיהיו עוד חיי אישות ביניהם, וכוננתו רק לעגנה על חנם, אף שהוא מעגן גם את עצמו נגד דיני התורה ונגד האנושיות.
עתה נוסף, שאמה היתה אצלי, ואמר בבכי אשר בתה, מרת... הסכימה כבר

להנשא בלא גט, אשר היא, הזקנה אומרת, שזה יקרב סופה ח"ו. ולכן אולי ינסה הו"ג עוד הפעם לדבר עם מר... אולי ירך לבבו הקשה עתה למען כבוד שמים, שלא יתחלל ע"י זה שתנשא אשה ממשפחה חשובה בלא גט מצד עקשותו ומצד הרחמים על אמא הזקנה, וישלח לה עתה גט ויהיה נקי לימי הדין ושנה הבאה.
ובזכות זה יתברך הו"ג באריכות ימים ושנים דשנין ורעננים ולראות בביאת הגואל, כברכת ידירו עוז, מוקירו כרום גאונו ומברכו,
משה פיינשטיין

שמעתי כי הוציא הו"ג עוד ספר חשוב שעדיין לא זכיתי לקבלו. אני מדפיס עתה על פרקים הראשונים על ב"מ, וכאשר יוגמר אי"ה אשלחתי תיכף להו"ג.
הנ"ל
